Tænketanken Hav og Concito: Investering i natur og biodiversitet kan gøre Danmark rigere

Forfatter: Tobias Krog Udsholt, Chefanalytiker i Tænketanken Hav & Tage Duer, Senioranalytiker i Concito

Avis: Naturmonitor

Udgivelsesdato: 4. november 2026

Vi bør ikke længere diskutere, om vi skal beskytte den danske natur. Nu skal det handle om hvordan, lyder det fra dagens debattører.

Diskussionen om den danske biodiversitetsbeskyttelse har levet et tilbagetrukket liv i den politiske arena. Det har drejet sig mere om den grønne trepartsaftale, kvælstofreduktioner og i den seneste valgkamp drikkevand og dyrevelfærd.

I mellemtiden er ambitionsniveauet i al stilfærdighed vokset fra et løfte om 'mindst 20 procent' beskyttet natur i Danmark (i den grønne trepartsaftale) til hele 30 procent af det samlede danske areal i det nuværende regeringsgrundlag. Et mål, der flugter med de internationale målsætninger og de danske biodiversitetseksperters anbefalinger, og som vi glæder os over.

Nu handler det om, hvordan målet bliver indfriet.

Løser mange andre udfordringer

Sidste år vurderede Biodiversitetsrådet, at prisen for at beskytte 30 procent af både hav- og landarealet var i alt cirka 207 milliarder kr. – eller cirka 8,5 milliarder kr. om året frem til 2050. Concito og Tænketanken Hav har nu i en ny analyse taget et første skridt mod at opgøre, hvad gevinsterne for samfundet kan være, hvis vi gør som Biodiversitetsrådet foreslår.

Og tallene taler et tydeligt sprog.

For biodiversitetsbeskyttelse kan bidrage til at løse en lang række andre samfundsproblemer. Beskyttet natur er blandt andet en gevinst for klimaet og havmiljøet og går derfor hånd i hånd med at nå vores klima- og kvælstofmål. Med en ambitiøs biodiversitetsindsats kan vi spare samfundet for omkostninger på cirka 4 milliarder kroner årligt i 2030 og helt op til 11 milliarder kroner årligt i 2050.

En reel økonomisk gave til beboerne i børneværelset.

Og dette er kun værdien af det, vi har tal for, og som vi kan beregne. Et eksempel på noget, der er værdifuldt, men som vi ikke kender værdien af, er klimatilpasningen: Strandenge og kystnære havområder med genoprettede stenrev og bølgende ålegræs vil kunne hjælpe med at beskytte kystsamfund mod erosion og voldsomt vejr. Tilsvarende kan sunde økosystemer på land mindske konsekvenserne af ekstremregn, tørke og andre vejrforhold, der bliver hyppigere med klimaforandringer.

Gevinster til landdistrikterne

Så er der indtægterne. En betydelig del af de turister, der kommer til landet, kommer for at opleve den danske kyst og natur. Mere og rigere natur, hvor man kan møde store og små dyr i unikke og smukke landskaber, vil trække flere turister til landet. Et forsigtigt skøn peger på en værditilvækst for landet på 2-5 milliarder kroner årligt.

Penge, der vel at mærke flyder ud til de steder, hvor naturen findes – altså de landdistrikter, der i øjeblikket kan føle sig truet på flere fronter, men her kan få en mulighed og gevinst.

Med pengene følger beskæftigelsen. Ikke kun til folk i turistbranchen, men også til elektrikeren, VVS'eren, butiksassistenten, folkeskolelæreren og alle de andre følgeerhverv, der kommer, når der er gang i økonomien.

Men skal vi bruge biodiversitetsindsatsen til at gøre andre indsatser billigere, og skal vi sikre, at den også puster liv i de danske landdistrikter, skal indsatsen tilrettelægges ordentligt.

I de dele af Danmark, hvor både lokalsamfund og natur trives, for eksempel i Nationalpark Thy og Lille Vildmose, har biodiversitet og lokalt medejerskab gået hånd i hånd. Derfor skal vi sikre, at borgerne i de landdistrikter, hvor naturen skal genoprettes, bliver hørt og er medudviklere af omlægningen – og at lovgivningen tillader de investeringer, der skal til, for at få det til at fungere.

Vi er på vej ind i nyt terræn, og det er nødvendigt, at vi opdaterer regelsættet, så det passer til samfundets nye målsætninger.

Desuden bør vi placere den beskyttede natur på land der, hvor andre målsætninger også løses, selv om det betyder, at arealerne er dyrere at tage ud. På havet skal indsatsen prioriteres med genopretning af habitater og styrket biodiversitet som det primære mål.

Vi står over for en fænomenalt stor investering i samfundet. Det forpligter. Men gør vi det rigtigt, kan vi få meget mere end blot en artsrig natur igen.